

Χριστιανικές διαβολές κατά της αρχαίας Ελλάδας: Η καταγωγή του Έλληνα κι ο πολιτισμός του (Μέρος 3ο) – Έλλην ή Ρωμίος; Ποιά η αλήθεια;

Αφού είδαμε στα προηγούμενα μέρη (1ο και 2ο) με ποιον τρόπο οι απολογητές προσπαθούν να κτυπήσουν τις ρίζες του Ελληνισμού, τη γλώσσα του, και τον πολιτισμό του, εδώ θα δούμε τον λόγο για τον οποίο το επιχειρούν. Οι ίδιοι σε άρθρα τους ισχυρίζονται ότι στην προχριστιανική Ελλάδα δεν υπήρχε εθνική συνείδηση. Αυτό το κάνουν αποκρύπτοντας από τους αναγνώστες τους αναφορές αρχαίων κειμένων, θεσμούς, και ήθη, που μαρτυρούν το αντίθετο! Ο σκοπός τους είναι να υποβαθμίσουν το αρχαιοελληνικό μεγαλείο για να μας πουν ότι ο Χριστιανισμός ήταν αυτός που συνέβαλε αποφασιστικά στην εδραίωση της εθνικής συνειδήσεως και συνοχής, και διατήρησε το έθνος ζωντανό μέχρι σήμερα. Απομονώνουν από την συνολική ιστορία το κομμάτι των διωγμών κατά του Ελληνισμού (ειδικά) των πρώτων αιώνων της χριστιανικής επικρατήσεως (μάλιστα τολμούν να γράφουν ότι δήθεν διωγμοί τέτοιοι δεν υπήρξαν), και επικεντρώνονται από την εποχή του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και μετά. Για αυτούς, ο Ελληνισμός (που τον είπαν «Ρωμιοσύνη»), είναι το αποτέλεσμα μιας ζύμωσης πολιτιστικής που συνέβη στην βυζαντινή εποχή.

Άρθρα επί άρθρων έχουν γραφτεί. Μαρτυρίες επί μαρτυριών προκειμένου να υποστηρίξουν τις απόψεις τους. Διαδικτυακά «σεντόνια» απλώνονται με υποτιθέμενες «αποδείξεις». Με τη διαφορά ότι αυτά τα πολυάριθμα που παραθέτουν προέρχονται από τους...ομοϊδεάτες τους, ενώ ταυτοχρόνως αποκρύπτουν άλλα στοιχεία που τους χαλούν τη...«σούπα».

Θα ξεκινήσω παραθέτοντας κάποια αποσπάσματα απολογητικών κειμένων με δικές μου υπογραμμίσεις και τονισμούς, και από κάτω τον σχολιασμό μου ...

Αποσπάσματα από απολογητικά κείμενα (δειγματοληπτικά)

Το όνομα Ρωμαίος όμως φανερώνει την ταύτιση Ελληνισμού και Ορθοδοξίας.

*Ρωμαίος σημαίνει τελικά Ορθόδοξος Χριστιανός, ενώ το Έλλην, από τη Γαλλική Επανάσταση και μετά, μπορεί να σημαίνει μόνο τον αρχαιολάτρη τύπου Γεμιστού Πλήθωνος. [...] Ως Ρωμαίοι οι Έλληνες δηλώνουμε τον σύνδεσμο του έθνους μας με την Ορθόδοξη, αγιοπατερική παράδοση και την Ορθόδοξη ταυτότητα μας. [...] Ο όρος «Ρωμηοσύνη» σημαίνει τον Ορθόδοξο Ελληνισμό, και μάλιστα στην οικουμενική εκδοχή του: Κάθε Ορθόδοξος πολίτης της Νέας Ρώμης, ανεξάρτητα από τη φυλετική καταγωγή του, είναι αυτοδίκαια «Ρωμαίος - Ρωμηός». Όταν, συνεπώς, ο Ορθόδοξος Έλλην αυτοπροσδιορίζεται και με το (κρατικό πνευματικό και ποτέ φυλετικό) όνομα «Ρωμηός», δηλώνει την Ορθόδοξη ταυτότητα **και συνείδησή του.** Ουδεμία άρα σύγκρουση μπορεί να υπάρξει στη χρήση αυτών των ονομάτων. Τα ονόματα «Ρωμαίος» και «Έλλην» ταυτίστηκαν στη μακραίωνη ιστορική τους χρήση και μόνο η λογιοσύνη έχασε κάποια ισορροπία στη χρήση τους. Όχι όμως ποτέ το ευρύ στρώμα του λαού και η πνευματική κιβωτός του, η πατερική Ορθοδοξία (Το όνομα Ρωμηός και η ιστορική του σημασία).*

Καθίσταται σαφές από τα παραπάνω, ότι:

1. Το όνομα «Ρωμαίος» (Ρωμιός) και τα παράγωγά του συνδέονται με την Ορθοδοξία.
2. Δεν συνδέονται με την φυλή και την καταγωγή.
3. Δεν είναι όμως απλά ζήτημα ονόματος· ο όρος καθορίζει την ταυτότητα και τη συνείδηση.
4. Η ταύτιση του Ελληνισμού με την Ορθοδοξία διαφυλάχθηκε ιστορικά από την Ορθοδοξία και τον λαό της.
5. Δεν έγινε όμως το ίδιο με την λογιοσύνη.

Στην ουσία, αυτό που μας λέει η παραπάνω παράγραφος, μεταφράζεται ως εξής: Όταν επιβλήθηκε η Ορθοδοξία (και γνωρίζουμε πως και από ποιους), τότε συνταυτίστηκε με το «Ρωμαίος». Μέχρι το 212 κ. ε το δικαίωμα του ρωμαίου πολίτη αγοράζονταν. Με αυτόν τον τρόπο ο μη Ρωμαίος στο γένος είχε πρόσβαση σε πολιτικά δικαιώματα και αντιμετωπίζονταν διαφορετικά από την πολιτεία. Από το 212, μετά από σχετικό διάταγμα του αυτοκράτορα Καρακάλλα, όλοι οι ελεύθεροι κάτοικοι της αυτοκρατορίας ονομάστηκαν Ρωμαίοι, διατηρώντας παράλληλα την πνευματική τους ταυτότητα και τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμά τους. Όταν άρχισε να επιβάλλεται υποχρεωτικά η Ορθοδοξία προς τα τέλη του 4ου αιώνα επί Θεοδοσίου, ο κάτοικος της αυτοκρατορίας που είχε ήδη την ιδιότητα του ρωμαίου πολίτη ανεξαρτήτως καταγωγής και έθνους, απέκτησε

τώρα και αυτή του χριστιανού. Ενώ πριν υπήρχε ελευθερία ως προς τα πάτρια του καθενός, τώρα έπρεπε να υπάρχει απόλυτη πειθαρχία στα χριστιανικά δόγματα της Εκκλησίας. Αυτό συνέβη βάση πολιτικής για να δοθεί ομοιογένεια και ομοιομορφία με σκοπό την ενότητα που θα θεμελιώνονταν στην θρησκευτική πίστη. Ένας θεός, μια Εκκλησία, μια αλήθεια. Ένας αυτοκράτορας, μια αυτοκρατορία, μια πίστη αντίστοιχα. Για αυτό κυνηγήθηκε την εποχή εκείνη κάθε διαφορετική άποψη, θέση, και ιδεολογία, σε σχέση με όσα εκπροσωπούσε η Εκκλησία. Οι...«παραβάτες» τιμωρούνταν είτε με αφορισμούς και αναθέματα (από πλευράς Εκκλησίας), είτε με άλλες ποινές μέσω των αυτοκρατορικών edictων (από πλευράς πολιτείας). Τα μεν είναι συγκεντρωμένα στο Πηδάλιο του Νικοδήμου του Αγιορείτου εκ διαφόρων πηγών, τα δε διασώζονται στους αυτοκρατορικούς κώδικες που αποτελούν τη σχετική νομοθεσία της χριστιανικής πλέον αυτοκρατορίας. Κατά συνέπεια, Ρωμαίος (Ρωμίος) είναι ο υπήκοος της αυτοκρατορίας και υποχρεωτικά χριστιανός, ασχέτως αν ήταν Έλληνας στην καταγωγή είτε οτιδήποτε άλλο. Το δε όνομα Έλλην και τα παράγωγά του φορτώθηκαν ένα σωρό ανυπόστατες κατηγορίες με σκοπό την απαξίωσή του ώστε να μισηθεί, να μπει στο περιθώριο και να λησμονηθεί.

Το αρρωστημένο προαναφερθέν ιδεολόγημα περί χριστιανικής οικουμένης αρχίζει να

αναφαίνεται από τον Παύλο (τον πρώτο χριστιανό συγγραφέα), να εδραιώνεται από τον Ευσέβιο Καισαρείας, και να συνεχίζει έκτοτε να ζει ακάθεκτο μέσα στα μυαλά έως και των σημερινών εκκλησιαστικών ταγών.

Γράφει ο Γεώργιος Μεταλληνός...

Οι Λαοί της αυτοκρατορίας έθεταν σε δεύτερη μοίρα την καταγωγή τους (φυλετικό κριτήριο) και οικοδομούσαν μίαν άλλη ενότητα στο ένα εκκλησιαστικό σώμα. Και αυτό ισχύει μέχρι σήμερα στις σχέσεις των Ορθοδόξων.

(Η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης και οι πολίτες της)

Με τη διαφορά, ότι δεν ήταν οι λαοί που έθεταν σε δεύτερη μοίρα την καταγωγή τους, αλλά οι εξουσιαστές που οδηγούσαν εκεί τα πράγματα. Ποτέ κανένας λαός ούτε θέτει ούτε οδηγεί τις εξελίξεις. Πάντα οδηγείται. Το πιο επικίνδυνο είναι κατά τη γνώμη μου, ότι όλο αυτό στηρίζεται επί...«θεολογικής» βάσης. Διότι στο ίδιο βιβλίο αναφέρεται...

Με τη Νέα Ρώμη και την ανανέωση της αυτοκρατορίας συντελείται και η υπέρβαση της **πτωτικής** κατατμήσεως του κόσμου, λόγω της αμαρτίας, σε “έθνη”. Και αυτό με την υπερεθνική ένωσή τους, μέσα στην Ορθοδοξία, σε ένα οικουμενικό “έθνος”, το “έθνος το Άγιον” (Α΄ Πετρ. 2, 9), στο θεόνομο και αδελφοποιημένο “Γένος των Ρωμαίων”, των ορθοδόξων πολιτών της αυτοκρατορίας, με υπερφυλετικό χαρακτήρα (πρβλ. Γαλ. 3, 28 - Κολ. 3, 11). Το οικουμενικό αυτό έθνος διαμορφώθηκε, με την πάροδο του χρόνου, σε μία χριστιανική κοινοπολιτεία, στην οποία η Ορθοδοξία συνιστούσε την ιθαγένεια όλων των πολιτών.

Εφόσον η φυσική διαίρεση της ανθρωπότητας σε έθνη με διαφορετικές παραδόσεις ήθη και έθιμα θεωρείται πτώση, επόμενο είναι ότι η «υπερεθνική» ένωση των εθνών είναι το αντίδοτο και πράξη θεάρεστη!

Την Εκκλησία λοιπόν, ποτέ δεν την ενδιέφερε το ζήτημα της καταγωγής, του έθνους, και της φυλής. Διότι δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε μέσα σε μια αυτοκρατορία που περιελάμβανε μέσα της πολλά διαφορετικά έθνη χωρίς αυτά να έχουν δική τους κρατική υπόσταση. Την εποχή εκείνη και επί αιώνες δεν υπήρχαν συνθήματα και χαρακτηρισμοί όπως «ελληνοχριστιανική» παράδοση, «ελληνορθόδοξος». Αυτά είναι εφευρήματα κατοπινά, όταν πλέον ο ελληνισμός απέκτησε κρατική οντότητα, αφού προηγουμένως είχε γίνει «ρωμαίικο». Ωστόσο, αυτή η πλαστογράφηση της ιστορίας και της συνείδησης συντηρήθηκε επί αιώνες από τους Πατέρες, με αυτά γαλουχήθηκε το ποίμνιο, και μόνο οι λόγιοι - μορφωμένοι και μη, συμβιβασμένοι με το κατεστημένο, δεν το ασπάστηκαν.

Ας δούμε τί γράφουν αλλού...

Βέβαια, πρέπει να πούμε ότι σε μια φάση της ιστορικής μας διαδρομής, ιδιαιτέρως κατά την χριστιανική περίοδο, ο όρος Έλληνες χαρακτήριζε τους ειδωλολάτρες λόγω της θρησκείας τους. Είναι γνωστό το έργο του Μεγάλου Αθανασίου “κατά Ελλήνων”, δηλαδή κατά των ειδωλολατρών. Τότε το όνομα είχε χάσει την εθνική σημασία και απέκτησε θρησκευτικό χαρακτήρα. Πρέπει να πούμε ότι ο Μέγας Αθανάσιος είχε επιγράψει το έργο του “κατά ειδώλων”, αλλά κάποιος αντιγραφέας, το άλλαξε και το έκανε “κατά Ελλήνων”. [...] Στην διαδρομή όμως τού ελληνικού Έθνους οι Έλληνες ονομάστηκαν και Ρωμαίοι. Βέβαια, το όνομα αυτό επικράτησε στην Δύση από την Πρωτεύουσα των Λατίνων, την Ρώμη, αλλά τελικά το όνομα Ρωμαίοι είχε από πολύ παλαιά

ταυτισθή με το όνομα Έλληνες. Ο Καθηγητής π. Ιωάννης Ρωμανίδης υποστηρίζει ότι οι Ρωμαίοι της εποχής του Χριστού αισθάνονταν περισσότερο Έλληνες, από τους σημερινούς “νεογραιοκούς”. Η Ρώμη είχε εκπολιτισθή από τον ελληνικό πολιτισμό πολύ νωρίς. Κατά τον 4ο π.Χ. αιώνα, ο Ηρακλείδης ο Ποντικός, μαθητής του Πλάτωνα, αποκαλεί την Ρώμη, “πόλιν Ελληνίδα Ρώμην”. Υπάρχουν δε μαρτυρίες ότι τόσο η ονομασία, όσο και οι πρώτοι έποικοι της Ρώμης ήταν Έλληνες. Ο π. Ιωάννης Ρωμανίδης παραθέτει πληθώρα ιστορικών στοιχείων, σύμφωνα με τα οποία, οι αρχαίοι Ρωμαίοι ήταν Έλληνες ή τουλάχιστον είχαν εκποτισθή από τον ελληνικό πολιτισμό. Από το 150 π. Χ. όλοι οι μορφωμένοι Ρωμαίοι γνώριζαν την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό. Το 90 π. Χ. έκλεισαν όλες οι λατινικές σχολές και οι κάτοικοι φοιτούσαν σε ελληνικές σχολές. Την ίδια εποχή καταργήθηκε η θέση του μεταφραστή κατά τις συνεδριάσεις της Ρωμαϊκής Συγκλήτου. Όλοι οι μορφωμένοι θεωρούσαν τιμή τους να ομιλούν την ελληνική γλώσσα και έγραφαν τα έργα τους στην ελληνική. Το όνομα Ρωμαίος έπαυσε να σημαίνει τον πολίτη της Ρώμης και απέκτησε πολιτιστική σημασία. Ολόκληρος ο λεγόμενος Ρωμαϊκός πολιτισμός ήταν στην πραγματικότητα ελληνικός πολιτισμός. Είναι γνωστό ότι ο Απόστολος Παύλος καυχόταν, επειδή ήταν Ρωμαίος πολίτης. Οι σύγχρονοι Έλληνες είμαστε Έλληνες όχι με την αρχαιοελληνική έννοια, αλλά με την όλη εξέλιξη του ελληνισμού μέχρι σήμερα. Δηλαδή είμαστε Έλληνες και Ορθόδοξοι Χριστιανοί και όχι ειδωλολάτρες. Οι Πατέρες της Εκκλησίας, γνωρίζοντας την ελληνική γλώσσα, αλλά και την όλη πολιτιστική παράδοση, συνέχισαν δημιουργικά και ουσιαστικά την σκέψη των αρχαίων Ελλήνων. [...] Κυρίως όμως πρέπει να χρησιμοποιούμε το όνομα Ρωμαίοι και Ρωμηοί μέσα από την προοπτική των όσων αναφέραμε εδώ. Ρωμηοσύνη είναι η Ελληνορθόδοξη Παράδοση, Ρωμαίοι είναι οι Ορθόδοξοι που αξιοποίησαν θετικά μερικά στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού, αφού τα βάπτισαν μέσα στην θεία Αποκάλυψη. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια μπορούμε να μιλούμε για το ότι είμαστε “γέννημα και θρέμμα” Ρωμηοί. Δεν είναι καθόλου υποτιμητικό, αλλά συνιστά την δόξα του ελληνισμού, όταν συνδέθηκε με την θεία Αποκάλυψη (Τα ονόματα “Έλληνας”, “Γραικός”, “Ρωμιός” και “Βυζαντινός”, Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιεροθέου).

Καθίσταται σαφές από το παραπάνω ότι:

1. Ο όρος Έλλην ταυτίστηκε με την αρχαία θρησκεία, και πιο συγκεκριμένα, με την ειδωλολατρία.
2. Την εποχή που έγινε αυτό, το όνομα «Έλλην» είχε χάσει την εθνική του σημασία

και είχε μόνο θρησκευτική.

3. Το όνομα «Ρωμαίοι» είχε ταυτιστεί με το όνομα «Έλληνες» ήδη από την προχριστιανική εποχή.

4. Οι χριστιανοί θεολόγοι και πατέρες συνέχισαν την ελληνική σκέψη. Ωστόσο, υιοθέτησαν μερικά στοιχεία από τον ελληνικό πολιτισμό.

Νομίζω ότι από αυτό το απόσπασμα, γραμμένο από τον πολύ γνωστό μητροπολίτη, μπορεί να φανεί καθαρά η πλαστογράφηση της ιστορίας που προανέφερα.

1. Δεν υπήρχε καμία λατρεία ειδώλων στην αρχαία Ελλάδα. Αυτό θα το αποδείξω από τα αρχαία κείμενα και τους θεολόγους της αρχαίας ελληνικής θρησκείας. Άρα, η συγκεκριμένη θέση είναι άδικη και συκοφαντική.

2. Και όμως, υπάρχουν μαρτυρίες που δείχνουν ότι το όνομα «Έλλην» και τα παράγωγά του, δεν είχαν χάσει ποτέ την εθνική τους σημασία. Έχουμε την ξεκάθαρη αναφορά του Θεοφίλου Αντιοχείας τον δεύτερο αιώνα: *«Τι μοι λοιπόν καταλέγειν το πλήθος ων σέβονται ζώων Αιγύπτιοι, ερπετών τε, και κτηνών, και θηρίων, και πετεινών, και ενύδρων νηκτών· έτι δε και ποδόνηπτρα και ήχους αισχύνης; Ει δε Έλληνας είποις και τα λοιπά έθνη, σέβονται λίθους, και ξύλα, και την λοιπήν ύλην, ως έφθημεν ειρηκέναι, απεικονίσματα νεκρών ανθρώπων»* («Προς Αυτόλυκο», Ρ.Γ τ. 6, σ. 1040). Κατηγορεί όλα τα έθνη για ειδωλολατρία. Αναφέρεται σε Αιγυπτίους, Έλληνες, και...λοιπά έθνη. Επίσης, ο Αθανάσιος τον τέταρτο αιώνα γράφει: *«Πάλαι μεν γαρ ειδωλολατρούντες Έλληνες και βάρβαροι κατ' αλλήλων επολέμουν»* (Περί ενανθρωπήσεως, Έργα Μ. Αθανασίου, ΕΠΕ. τ. 1, σ. 360). Αν ο όρος Έλλην σήμαινε τον «ειδωλολάτρη», τότε η φράση «ειδωλολατρούντες Έλληνες» θα ήταν ταυτολογία και ως εκ τούτου περιττή, εφόσον οι δύο όροι της θα σήμαιναν το ίδιο πράγμα. Ή μήπως οι βάρβαροι δεν ήταν...«ειδωλολάτρες» εφόσον τους διαχωρίζει από τους «Έλληνες», αν βέβαια η λέξη σήμαινε τον «ειδωλολάτρη»; Ο Σωζομενός τον πέμπτο αιώνα γράφει: *«Λέγεται δε Θεωνάν μεν ιστορα όντα της Αιγυπτίων και **Ελλήνων** και **Ρωμαίων** παιδεύσεως, επί τριάκοντα έτεσι σιωπήν ασκήσαι»* (Εκκλ. Ιστορία Σωζομενού, 6,28,3). Ξεχωρίζει τρία έθνη: τους Αιγυπτίους, τους Έλληνες, και τους Ρωμαίους. Όμως, αν ερμηνεύσουμε το χωρίο αυτό με βάση όσα μας λένε οι απολογητές χριστιανοί, τότε θα πρέπει να πούμε ότι ο Θεωνάς ήταν γνώστης της Αιγυπτιακής, της ειδωλολατρικής, και της Ρωμαϊκής παιδείας. Βλέπουμε δηλαδή, ότι οι πηγές μας λένε άλλα πράγματα από αυτά που διαδίδουν οι εκκλησιαστικοί ταγοί και τα όργανά τους οι οποίοι (στην καλύτερη περίπτωση) παρουσιάζουν μόνο μέρος των πηγών.

Ο Ευσέβιος Καισαρείας σε άλλο έργο του, στην «Ευαγγελική Προπαρασκευή», ξεχωρίζει τα έθνη: «επί τους κατ' αλλήλων εξεμαίνοντο πολέμους ως τότε μεν Έλληνας αυτοίς Έλλησι, τότε δ' Αιγυπτίους Αιγυπτίοις, και Σύρους Συρίοις, Ρωμαίους τε Ρωμαίοις πολεμείν, ανδραποδίζεσθαι τε αλλήλους» (1,4,5). Σημαντικό ότι διαχωρίζει Έλληνες από Ρωμαίους.

Άλλο παράδειγμα, ο Κύριλλος Αλεξανδρείας. «Διά δε του Ελληνιστί, την φυσικήν θεωρίαν ως μάλλον **του Ελληνικού έθνους**, παρά τοις άλλοις ανθρώποις τη φυσική σχολάσαντος φιλοσοφίαν» (Σχολιασμός στον ευαγγελιστήν Λουκάν).

Συνεπώς, όταν γράφει ο μητροπολίτης Ιερόθεος Βλάχος ότι, «Τότε το όνομα είχε χάσει την εθνική σημασία και απέκτησε θρησκευτικό χαρακτήρα», απλά λέει ψέματα.

Ο Αθανάσιος στο έργο του «Κατά Ελλήνων» αναφέρεται ονομαστικά σε Έλληνες διανοητές. Είναι ποτέ δυνατόν να χρησιμοποιεί τη λέξη «Έλλην» και να εννοεί τους «ειδωλολάτρες» Αιγύπτιους ή τους «ειδωλολάτρες» άλλων εθνών, αποκλείοντας τους Έλληνες το γένος;

Επίσης, στην πατερική γραμματεία παρατηρούμε ότι λοιδορούνται συγκεκριμένα οι Έλληνες -στην καταγωγή- διανοητές, και όχι γενικά και αόριστα οι «ειδωλολάτρες» με τον όρο «έλληνες». Για παράδειγμα, ο Τατιανός τον δεύτερο αιώνα, τον οποίο επαινεί ο Ευσέβιος Καισαρείας, στον λόγο του «Προς Έλληνας» απευθύνεται σε Έλληνες και όχι γενικά τους «ειδωλολάτρες». Συγκεκριμένα (από την σειρά «Απολογητές» ΕΠΕ, τ. 2), κατακρίνεται ο Διογένης ο Κυνικός (σ. 30), ο Αρίστιππος (σ. 30), ο Αριστοτέλης (σ. 30), ο Ηράκλειτος (σ. 30), ο Εμπεδοκλής (σ. 32), ο Φερεκύδης (σ. 34), η ελληνική μυθολογία ως «σοφίσματα δαιμόνων» (σ. 53), η Σαπφώ ως «γύναιον πορνικόν ερωτομανές» (σ. 90), και ο Αίσωπος ως «ψευδολόγος» (σ. 92). Στο προκείμενο, δεν μας ενδιαφέρει αν ο Τατιανός συνέβαλε στη νόθευση των ευαγγελίων δημιουργώντας μια σύνθεσή τους η οποία χρησιμοποιήθηκε από ορισμένες χριστιανικές εκκλησιαστικές κοινότητες, ούτε αν μετά κατέστη αιρετικός για την ίδια την Εκκλησία. Μας ενδιαφέρει πως χρησιμοποιεί τη λέξη «Έλλην» και τα παράγωγά της, που με τη σειρά του μας δείχνει την στενή της σύνδεση με την καταγωγή-έθνος και θρησκεία.

3. Η ταύτιση που αναφέρεται περιορίζεται σε επίπεδο πολιτιστικό και γλωσσικό. Όμως, το ελληνικόν αποτελείται από τέσσερα στοιχεία. Όχι μόνο από το ομόγλωσσον, αλλά και από το όμαιμον (κοινή καταγωγή), κοινά ιδρύματα θεών

(θρησκεία), και το ομότροπον. Απόδειξη ότι δεν υπήρξε καμία ταύτιση Ελλήνων-Ρωμαίων, παρόλη την μεγάλη επιρροή του ελληνικού πολιτισμού αλλά και την γεωγραφική εξάπλωση των Ελλήνων, είναι ότι οι Ρωμαίοι ποτέ δεν έλαβαν μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες πριν την υποδούλωση των Ελλήνων σε αυτούς, όπως ποτέ δεν έλαβαν μέρος στις Αμφικτιονίες όταν υπήρχε ακόμα ο θεσμός αυτός.

4. Η θεωρία περί ελληνοχριστιανικών συνθέσεων αποτελεί μέρος της χριστιανικής προπαγάνδας. Η Εκκλησία δεν συνέχισε καμία ελληνική σκέψη, καθότι αυτή δεν συνάδει με την εβραϊκή σκέψη των Γραφών. Αυτό είναι δυνατόν να τεκμηριωθεί από όσα πλείστα πατερικά χωρία και από τις ίδιες τις Γραφές, και είναι γνωστά σε όσους τα μελετούν. Αυτά συνοψίζονται στον Ακάθιστο ύμνο που ψάλλουν οι χριστιανοί στις Εκκλησίες κατά τις πέντε πρώτες Παρασκευές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, απευθυνόμενοι στην «Θεοτόκο»: *«Χαίρε, φιλοσόφους ασόφους δεικνύουσα· Χαίρε, τεχνολόγους αλόγους ελέγχουσα· Χαίρε, ότι εμωράνθησαν οι δεινοί συζητηταί· Χαίρε, ότι εμαράνθησαν οι των μύθων ποιηταί· Χαίρε, των Αθηναίων τας πλοκάς διασπώσα· Χαίρε, των αλιέων τας σαγήνας πληρούσα»*.

Αυτό που έκαναν ήταν απλά να αντιγράψουν μόνο όσα δεν θα έθιγαν και δεν θα έρχονταν σε αντίθεση με τις Γραφές, για να ντύσουν...φιλοσοφικά τα επίσημα δόγματά τους.

Όμως η Ορθοδοξία έχει...εβραϊκές ρίζες. Αυτό δήλωσε ο Γεώργιος Μεταλληνός (που ήταν καθοδηγητής των απολογητών), όταν είπε σε τηλεοπτική εκπομπή ότι, *«...η Ορθοδοξία έχει ρίζες εβραϊκές. Είναι η προφητική παράδοση που δεν είναι Ισραήλ ούτε Εβραϊσμός. Η Ορθοδοξία έχει ρίζες Ησαΐα, Ιερεμία, Ιεζεκιήλ. Αυτοί όμως δεν έχουν καμία σχέση με το Ισραήλ. Διότι το Ισραήλ ηρνήθη τον λόγο τους»* (Απόσπασμα από την εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού Σκάι «Η Δίκη», 6/10/1995).

Εβραϊκές ρίζες καθώς πηγάζει από τον Ιουδαϊσμό, αλλά δεν είναι...Εβραϊσμός καθώς ερμήνευσε διαφορετικά τις γραφές του Ισραήλ, καθώς δέχτηκε τον Μεσσία (Χριστό) που δεν δέχτηκαν εκείνοι. Είναι δηλαδή ζήτημα ερμηνείας και όχι ουσίας.

Επομένως, ο αποδεχόμενος τον όρο Ρωμιός για τον εαυτό του, αποδέχεται ταυτόχρονα την Ορθοδοξία και μαζί με αυτήν τις εβραϊκές της καταβολές. Ωστε η αυθεντική σημασία του «ελληνικόν» (όπως μεταφέρει ο Ηρόδοτος στο σχετικό χωρίο) πάει περίπατο. Και εδώ ακριβώς έχουμε την αλλοίωση της συνειδήσεως του Έλληνα μέσα από την αποκοπή του από τις προγονικές αξίες, ήθη, και

παραδόσεις. Μέσου του χριστιανικού βαπτίσματος γίνεται κανείς «σπέρμα Αβραάμ» και καταργούνται όλα τα άλλα (Προς Γαλάτας, 3:27-29).

Ο Αδαμάντιος Κοραής, στο «Διάλογος δύο Γραικών», αναφέρει ότι όταν ένα έθνος λησμονεί την αρχή του και το όνομά του και το τι σημαίνουν αυτά, όταν κοντολογίς δεν μαθαίνει την ιστορία και τις ρίζες του, αυτό είναι δείγμα ότι το έθνος έχει εκβαρβαρωθεί.

Ήταν ποτέ «Ελληνική» η...Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία;

Γράφει ο Γεώργιος Μεταλληνός...

Βέβαια, υπάρχει και κάποια ταύτιση, διότι το όνομα Έλλην, ως πολιτιστικό, και το Ρωμαίος, ως κρατικό, τελικά ταυτίσθηκαν, διότι οι Ρωμαίοι έγιναν πολιτιστικά Έλληνες και οι Έλληνες κρατικά Ρωμαίοι. Εξ άλλου όλοι οι Λαοί της αυτοκρατορίας (μπορούν να) ονομάζονται πολιτιστικά Έλληνες και η Αυτοκρατορία Ελληνική. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι εκ καταγωγής (φυλετικά) Έλληνες είναι εξουσιαστές όλων των άλλων Λαών (της Αυτοκρατορίας) και η Αυτοκρατορία ιδιοκτησία η Ελλήνων. Μία τέτοια σύγχυση (παρανόηση) δημιουργήθηκε από το γεγονός, ότι το 1453 (β' άλωση) η Πόλη ήταν στα χέρια των Ελλήνων, μαζί με μερικά τμήματά της στον ιστορικό ελληνικό (ελλαδικό) χώρο. Δεν ήταν όμως αυτή γεωγραφικά ΟΛΗ η Αυτοκρατορία. Μονοεθνική αυτοκρατορία, άλλωστε, δεν υπάρχει. Η Αυτοκρατορία της Ρωμανίας (το «Βυζάντιο») αποκαταστάθηκε αδελφικά και ξαναλειτούργησε ως «Αυτοκρατορία» στα όρια της Εθναρχίας, μέσα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, την γεωγραφική συνέχεια της Αυτοκρατορίας της Νέας Ρώμης. Μετά την άλωση του 1453 η Αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης, ως Ρωμαϊκή Εθναρχία (Ρουμ-μιλλετί), ξαναβρήκε την εδαφική και πληθυσμιακή ενότητά της («Κράτος εν κράτει»).

(Η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης και οι πολίτες της)

Είναι γνωστό ότι όταν ιδρύθηκε «το ελληνικό βασίλειο», οι λόγιοι θέλησαν να συνάξουν την ιστορία του έθνους που το αποτελούσε. Ήταν απολύτως φυσικό αυτό να ξεκινά από την αρχαία Ελλάδα, να συνεχίζει μέσα από τη Ρωμαιοκρατία και την Τουρκοκρατία, και να φτάνει τουλάχιστον ως την εποχή της καταγραφής. Ωστόσο η διαφωνία ήταν στο αν η περίοδος της Ρωμαιοκρατίας (ή της βυζαντινής εποχής, όπως ονομάστηκε πολύ αργότερα από τους ιστορικούς), αποτελούσε μόνο ιστορική συνέχεια ή και πνευματική. Με άλλα λόγια, η μεγάλη διαφωνία ήταν στο

αν υπάρχουν πράγματι ελληνοχριστιανικές συνθέσεις και αν ο όρος «ελληνοχριστιανικός» πολιτισμός είναι δόκιμος. Για ευνόητους λόγους επικράτησε η άποψη (που έγινε θέση επίσημη) ότι η βυζαντινή περίοδος κατά την οποία έγινε και ο εκχριστιανισμός των Ελλήνων, ήταν μια περίοδος ζύμωσης και ότι αποτελεί πνευματική συνέχεια του ελληνισμού από την αρχαιότητα ως σήμερα. Αυτή η ανιστόρητη υπόθεση στηρίχθηκε στην απόκρυψη των εγκλημάτων κατά του ελληνισμού, στον τρόπο της επικρατήσεως της χριστιανικής Εκκλησίας, και στην άγνοια του λαού. Ωστόσο, πολλοί λόγιοι εναντιώθηκαν, αλλά δυστυχώς δεν εισακούστηκαν.

Οι σχετικές μαρτυρίες από το βιβλίο του Κ. Θ. Δημαρά «Νεοελληνικός Διαφωτισμός».

(1841, ο Πρόεδρος της Αρχαιολογικής Εταιρίας, Ιακωβάκης Ρίζος Νερουλός, σε συνέλευση στην Ακρόπολη):

Η Βυζαντινή ιστορία είναι αλληλένδετος σχεδόν, και μακροτάτη σειρά πράξεων μωρών, και αισχρών βιαιοτήτων του εις το Βυζάντιον μετεμφυτευθέντος Ρωμαϊκού Κράτους. Είναι στηλογραφία επονείδιστος της εσχάτης αθλιότητος και εξουθενώσεως των Ελλήνων.

(σελ. 394)

(Στέφανος Κουμανούδης, 1845 «Που σπεύδει η τέχνη των Ελλήνων την σήμερον»):

[...] οι Έλληνες πηγαίνοντας στην Δύση ξαναβρίσκουν τον ελληνισμό εκεί όπου μπόρεσε να αναπτυχθεί ελεύθερος και να ακτινοβολήσει· και είναι ήδη καιρός να συνίδη όλον το έθνος ταύτην την αλήθειαν, όσον ένεστι, δια να ποτίζεται με περισσοτέραν εμπιστοσύνην τα νάματα της όλης ευρωπαϊκής σοφίας, ως πηγάσαντα εξ ελληνικής γης, και δια τούτο προσφορώτατα εις τον οργανισμόν ημών καθό Ελλήνων.

(σελ. 397)

(Σπ. Βασιλειάδης):

[...] Όλως ημαρτημένη η πεποίθησις εκείνων και μάταιος ο αγών, όσοι πειρώνται να συνεχίσωσι την αρχαίαν Ελλάδα μετά του Βυζαντίου και τούτο μετά της συγχρόνου ημών πατρίδος, καθόσον ελάχιστα αναγνωρίζεται ο ρυπαρός βυζαντινός χαρακτήρ εις τα γνήσια ήθη του σήμερον έθνους, ιδίως της

ελευθερωθείσης μερίδος, όπως το αρχαίον κάλλος αμυδρώς ανεφαίνετο εις την βυζαντινήν σηπεδόνα (σημ. «σήψη, σαπίλα»). Η Ελλάς αναγεννηθείσα, έκοψεν επί Καποδιστρίου νομίσματα φέροντα ετέρωθεν την εικόνα του φοίνικος· αύτη ην και είνε η αλήθεια.

(σελ. 408)

Γράφει ο Δημαράς:

...τον ίδιο χρόνο (1852) βρίσκουμε, σε υπεύθυνο κείμενο, τον όρο “Ελληνοχριστιανισμός”, ανιχνευόμενον πρώτη φορά.

(σελ. 404)

Ο ίδιος:

Μόλις λίγο πριν από την πτώση της χριστιανικής αυτοκρατορίας, ο τελευταίος αυτοκράτορας, Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, έχει το θάρρος να ονομάσει την Βασιλεύουσα “ελπίδα και χαράν πάντων των Ελλήνων”, δίνοντας στον εθνικό όρο νόημα παραπλήσιο προς ό, τι θα έδινε σε ανάλογη ώρα σήμερα Έλληνας ρήτορας.

(σ. 2)

Πως μπορεί να είναι πραγματικά ελληνική μια αυτοκρατορία που μόνο όταν έπνεε τα λοίσθια θυμήθηκε τον Ελληνισμό (ποτέ όμως διαχωρισμένο από την Ορθοδοξία), όταν πια είχε χάσει τεράστια κομμάτια από την πάλαι ποτέ ισχυρή αυτοκρατορία, όταν είχε μείνει το Βυζάντιο μαζί με κάποιες ελληνόφωνες περιοχές;

Τί γινόταν όμως μέχρι τότε; Ας δούμε **από τον βυζαντινολόγο Α. Α. Βασίλιεφ**, από την «Ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας», πρώτο τόμο...

Στα διάφορα επιμέρους τμήματα της αυτοκρατορίας, ο πολύς κόσμος μιλούσε τη γλώσσα του. Μόνο οι λόγιοι ελληνιστές χρησιμοποιούσαν την ελληνική και φυσικά οι Έλληνες.

Στην Συρία -όπου ο ελληνικός πολιτισμός βρήκε απήχηση μόνο στις ανώτερες τάξεις των μορφωμένων- η ελληνιστική επιρροή υπήρξε πολύ πιο αδύνατη. Ο πολύς λαός, μη γνωρίζοντας την Ελληνική, συνέχισε να μιλάει τη μητρική του

γλώσσα. Κάποιος ειδικός γράφει σχετικά ότι “εάν σε μια τέτοια κοσμοπόλη - όπως είναι η Αντιόχεια- ο πολύς κόσμος μιλούσε ακόμη Αραμαϊκά, δηλαδή Συριακά, τότε εύκολα μπορεί να συμπεράνει κανείς ότι στο εσωτερικό της επαρχίας η Ελληνική δεν υπήρξε η γλώσσα των μορφωμένων, αλλά η γλώσσα μόνο εκείνων που την μελετούσαν ειδικά.

(σ. 122)

Ακόμα...

Στην Αίγυπτο (...) ο πολύς κόσμος συνέχισε να χρησιμοποιεί την μητρική του γλώσσα, δηλαδή την Αιγυπτιακή.

(σελ. 123)

Μόλις επί Θεοδοσίου (4ος αιώνας) δημιουργήθηκαν έδρες σπουδής της ελληνικής γλώσσας στο πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, επειδή τότε έγινε αντιληπτή η πρακτική της σημασία. Ωστόσο τα Λατινικά παρέμεναν η επίσημη γλώσσα.

«Αν και τα Λατινικά παρέμεναν η επίσημη γλώσσα της Αυτοκρατορίας, η δημιουργία εδρών της Ελληνικής στο πανεπιστήμιο, δείχνει πως ο Αυτοκράτορας (ο Θεοδόσιος ο Α΄) άρχισε να συνειδητοποιεί ότι στη νέα πρωτεύουσα η ελληνική γλώσσα είχε αναμφισβήτητα δικαιώματα λόγω του ότι ήταν πιο διαδεδομένη στο ανατολικό τμήμα της Αυτοκρατορίας» (σελ. 136).

Ο Θεοδοσιανός Κώδικας (επίσημη συλλογή των νόμων του Κράτους του 5ου αιώνα), ήταν γραμμένος στα Λατινικά.

«Η επιτροπή, την οποία διόρισε ο Αυτοκράτορας, συνέταξε στα Λατινικά, ύστερα από εργασία οκτώ χρόνων, τον Θεοδοσιανό Κώδικα. Δημοσιεύθηκε το 438 στην Ανατολή και γρήγορα εισήχθη και στο δυτικό τμήμα της Αυτοκρατορίας» (σελ. 137).

Τον 6ο αιώνα, οι νόμοι του Ιουστινιανού γράφτηκαν κατά παραχώρηση στα Ελληνικά για καθαρά πρακτικούς λόγους και όχι επειδή υπήρχε ουσιαστική σύνδεση με τον Ελληνισμό (που διώκονταν ακόμα περισσότερο επί Ιουστινιανού!).

«Εν αντιθέσει προς τον Κώδικα, τον Πανδέκτη και τις Εισηγήσεις που γράφτηκαν στα Λατινικά, οι περισσότεροι από τους νόμους του Ιουστινιανού γράφτηκαν στα Ελληνικά. Το γεγονός αυτό υπήρξε μια σπουδαία παραχώρηση στις επιταγές της

πραγματικότητας από έναν Αυτοκράτορα που ζούσε στα πλαίσια της ρωμαϊκής παραδόσεως. Σε έναν νέο νόμο του ο Ιουστινιανός γράφει ότι ο νόμος δεν γράφτηκε στην Λατινική, αλλά στην ομιλούμενη ελληνική, “ώστε άπασιν αυτόν (τον νόμον) είναι γνώριμον δια το πρόχειρον της ερμηνείας”» (σελ. 191).

Στο ίδιο βιβλίο, ο Α. Α. Βασίλιεφ αναφέρεται στις σχετικές απόψεις άλλων διακεκριμένων ιστορικών...

Μπιούρυ, διακεκριμένος καθηγητής στο Κέιμπριτζ (1861-1927):

«Στο έργο του ο Μπιούρυ υποστήριξε μια **σωστή** ιδέα σχετικά με τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία: Τη συνεχή της ύπαρξη από τον 1ο π.Χ. μέχρι τον 15ο αιώνα μ.Χ. Δεν υπάρχει περίοδος της ιστορίας, έλεγε ο Μπιούρυ στο πρόλογό του της πρώτης έκδοσης, η οποία να έχει τόσο πολύ συσκοτιστεί από λανθασμένους τίτλους, όσο η περίοδος της Ύστερης Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. [...] η Αρχαία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία δεν έπαψε ποτέ να υπάρχει, μέχρι το 1453» (σελ. 37).

«Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία δεν έπαψε να υπάρχει μέχρι το 1453 και τέτοιες εκφράσεις, όπως “Βυζαντινή”, **“Ελληνική”**, “Ρωμαϊκή”, ή “Ελληνορωμαϊκή” Αυτοκρατορία, συντελούν μόνο στη συσκότιση ενός αξιόλογου γεγονότος και στη διαιώνιση ενός σοβαρού λάθους» (σελ. 38).

Οουσπένσκι...

«Οπαδός του “Βυζαντινισμού”, ο Οουσπένσκι φρόντισε να εξηγήσει επαρκώς τον όρο αυτό. Κατά τη θεωρία του, οι κύριοι παράγοντες που συνετέλεσαν στη δημιουργία του “Βυζαντινισμού” υπήρξαν η μετακίνηση των βαρβάρων στην Αυτοκρατορία και η θρησκευτική και πολιτική κρίση του 3ου και 4ου αιώνα. Ο Βυζαντινισμός αποτελεί μια ιστορική αρχή, το αποτέλεσμα της οποίας είναι αισθητό μέσα στην ιστορία των λαών της Νότιας και Ανατολικής Ευρώπης. Η αρχή αυτή κατευθύνει ακόμη και στην εποχή μας την ανάπτυξη πολλών κρατών, ενώ εκδηλώνεται μέσω ορισμένων “πεποιθήσεων” και πολιτικών αρχών και -σε ορισμένες περιπτώσεις- μέσω της οργανώσεως της κοινωνίας. Με τον όρο “Βυζαντινισμός”, που είναι αποτέλεσμα αναμίξεως του ρωμαϊκού με άλλους πολιτισμούς -εβραϊκό, περσικό και ελληνικό- εννοούμε κατ’ αρχήν τη σύνθεση όλων των παραγόντων που επέδρασαν στη βαθμιαία μεταρρύθμιση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, από τον 5ο μέχρι τον 8ο αιώνα, πριν αυτή, δηλαδή, μετασχηματισθεί σε Βυζαντινή Αυτοκρατορία» (σ. 57).

Finlay, Άγγλος ιστορικός, 1799-1875...

«Η μελέτη του Βυζαντίου προήχθη όμως πάρα πολύ με το έργο του Άγγλου ιστορικού George Finlay “Ιστορία της Ελλάδος από την εποχή της κυριαρχίας των Ρωμαίων μέχρι την εποχή μας” (146 π. Χ- 1864 μ .Χ)» (σελ. 27).

«Ο Finlay διάβασε προσεκτικά την ιστορία της Ελλάδος, σπούδασε την ελληνική γλώσσα και, το 1823, αποφάσισε να επισκεφθεί την Ελλάδα για να γνωρίσει τη ζωή της και τον λαό της» (σελ. 28).

«Κατά τον Finlay η ιστορία της Ελλάδος, κατά τη διάρκεια είκοσι αιώνων **ξένων** κατακτήσεων, παρουσιάζει **τον υποβιβασμό και τις συμφορές ενός έθνους** που έζησε το ανώτατο όριο πολιτισμού στον αρχαίο κόσμο. Εν τούτοις όμως ούτε ο εθνικός του χαρακτήρας εξαλείφθηκε ούτε οι εθνικές φιλοδοξίες του έσβησαν. Οι ιστορικοί δεν πρέπει να αγνοούν την ιστορία ενός λαού που ύστερα από τόσες περιπέτειες είχε ακόμη τη δύναμη να δημιουργήσει μια ανεξάρτητη χώρα. Όπως παρατηρεί ο Finlay, οι συνθήκες της Ελλάδος, κατά τη διάρκεια **της μακροχρόνιας δουλείας της**, δεν συνετέλεσαν στον εκφυλισμό της κάτω από τους Ρωμαίους και αργότερα από τους Οθωμανούς, **οι Έλληνες σχημάτισαν μονάχα ένα ασήμαντο μέρος μιας μεγάλης Αυτοκρατορίας**» (σελ. 29).

«Ούτε η γενική ιστορία της Ρώμης, ούτε η ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας αποτελούν τμήμα της Ελληνικής Ιστορίας» (σελ. 29).

«Ο Άγγλος ιστορικός Φρήμαν, το 1855, εξετίμησε το έργο του Finlay αρκετά. Λόγω του βάθους και της πρωτοτυπίας της έρευνας -έλεγε-, λόγω της περιεκτικότητας και, πάνω από όλα, λόγω του τολμηρού και ανεπηρέαστου πνεύματος με το οποίο εξέταζε τα γεγονότα, ο Finlay μπορεί να έχει τη θέση του ανάμεσα στους μεγάλους ιστορικούς της εποχής του» (σελ. 31).

Γράφει ο ιστορικός Γιάννης Κορδάτος...

Ενώ όμως καθιερώθηκε η ελληνική ως επίσημη γλώσσα του κράτους (σημείωση: ζ' αιώνας) οι πλατειές μάζες του πληθυσμού, που ήταν φανατισμένες από τα χριστιανικά δόγματα, μισούσαν την αρχαία Ελλάδα. Το όνομα Έλλην σήμαινε τον ειδωλόατρη. Οι κάτω από τον Όλυμπο κάτοικοι λέγονταν τώρα όχι Έλληνες αλλά Ελλαδικοί και Κατωτικοί. Ακόμα υπήρχαν και νομοθετικές διατάξεις που χαρακτήριζαν μισαρούς τους Έλληνες: “Επειδή τινές εύρηνται εκ των ανοσίων και μισαρών Ελλήνων κατεχόμενοι πλάνη” (Ιουστίνου Κώδικας Α',

11,10). Επίσης άλλοι έβριζαν τους Έλληνες και τους έλεγαν “Σαρακινούς, παμμίαρους”. Και η αιτία είναι ότι παρ’ όλους τους διωγμούς, υπήρχαν πολλοί που ενδιαφέρονταν για τα αρχαία ελληνικά Γράμματα και κριτικάριζαν την χριστιανική θεολογία. Γι’ αυτό οι αυτοκράτορες του Βυζαντίου κράτησαν την ονομασία Ρωμαίος και η Βυζαντινή Αυτοκρατορία από το λαό λεγόταν Ρωμανία, και οι κάτοικοι Ρωμαίοι (Γ. Κορδάτος, Ακμή και Παρακμή του Βυζαντίου, σελ. 20)

Τα Ελληνικά έγιναν επίσημη γλώσσα επί εποχής αυτοκράτορα Ηράκλειου, και πάλι όχι από αγάπη προς την Ελλάδα, αλλά επειδή χάθηκαν εδάφη όπου ομιλούνταν η Λατινική...

Ενώ ο πληθυσμός της αυτοκρατορίας στην Ανατολή ήταν σωστό μωσαϊκό, ωστόσο στα μεγάλα αστικά κέντρα η κοινή (δημοτική) Ελληνική μιλούνταν και από τους άλλους λαούς, αν και επίσημη γλώσσα του Κράτους ήταν η Λατινική». Στην σελίδα 163 γράφει: «Από τις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις του Ηράκλειου ξεχωριστή σημασία έχει η αναγνώριση της Ελληνικής ως επίσημης γλώσσας του Κράτους. Από εδώ και μπρος όλα τα κρατικά έγγραφα γράφονται στην Ελληνική και μάλιστα στην κοινή και όχι στην Αττική ή αττικίζουσα. Στα χρόνια αυτά το βυζαντινό Κράτος στηρίζονταν κυρίως στην Μικρασία. Οι άλλες του επαρχίες (Αίγυπτος, Συρία, Μεσοποταμία) είχαν χαθεί. Η Ιταλία αποχωριζόταν όλο και πιο πολύ από το Βυζάντιο, ενώ η Βαλκανική είχε πλημμυρίσει από Σλάβους. Για αυτό η Λατινική, που ήταν ως τότε η γλώσσα των δικαστηρίων, του στρατού, της νομοθεσίας και της κρατικής μηχανής γενικά, ήταν μια νεκρή γλώσσα. Η Μικρασία, που, όπως είπαμε, αποτελούσε το σπουδαιότερο τμήμα του Βυζαντίου, ήταν εξελληνισμένη από τα αρχαία ακόμα χρόνια».
(σελ. 18)

Γράφει ο **Σπυρίδων Λάμπρου** στην «**Ιστορία της Ελλάδος, Γ΄ τόμος** περί της κατοχής των Ελλήνων από τους Ρωμαίους...

Κατά ταύτα λοιπόν η υπό τους Ρωμαίους αυτονομία των ελληνίδων πόλεων ήτο σκιά τις μόνον ελευθερίας, περιοριζομένης κυρίως εις την ελευθέραν διοίκησιν των τοπικών πραγμάτων. Οι Έλληνες ήσαν πλέον υποτελείς φόρου. [...] Τα πολιτεύματα αυτών μετερρυθμίσθησαν κατά το δοκούν εις τους νικητάς, και αύτη δε η ποινική δικαιοσύνη εξηρτάτο εν μέρει από των κατακτητών. Πάσα μεγαλοπραγμοσύνη ήτο εν τω μέλλοντι αδύνατος υπό τοιούτους όρους, και ο

βίος των Ελλήνων ήτο το εξής βίος δούλων...

(σελ. 6)

Επίσης...

Η νίκη κυρίως ήτο επικράτησις των Ρωμαίων κατά της Αχαϊκής συμπολιτείας. Αλλ' οι Αχαιοί ουδέν άλλο ήσαν η οι τελευταίοι, οι μόνοι των Ελλήνων ανθιστάμενοι εις την κυριαρχίαν των Ρωμαίων. Και δια τούτο εικότως οι Ρωμαίοι θεωρούνται καταλαβόντες την Ελλάδα όλην μετά την άλωσιν της Κορίνθου.

(ο. π σελ. 4)

Ακόμα..

«Εν τω συνόλω φαίνεται αναντίρρητον, ότι η Ελλάς υπεβλήθη αμέσως μετά την άλωσιν της Κορίνθου εις τας υποχρεώσεις εκείνας, αίτινες συμπαρομαρτυρούσιν εις την καθυπόταξιν υπό ξένης δυνάμεως» (ο. π σελ. 4).

Επιπλέον...

«...ευθύς μεν μετά την άλωσιν της Κορίνθου έγγεινεν επαρχία ρωμαϊκή η Ελλάς, λαβούσα το όνομα Αχαία...» (ο. π σελ. 7).

Συμπληρώνοντας...

«...βέβαιον είνε, ότι οι Έλληνες δεν ήσαν πλέον ελεύθεροι και ότι ήδη αι ράβδοι και οι πέλεκεις, τα σύμβολα της ρωμαϊκής αρχής, περιεφέροντο εν Ελλάδι, εν ω πλείσται των ελληνίδων πόλεων ηναγκάζοντο ν' αποδεχθώσι νέαν χρονολογίαν, αρχομένην από της ημέρας της μοιραίας υποδουλώσεως εις τους Ρωμαίους» (σελ. 8).

Τα ίδια αναφέρει και **ο Αθ. Σταγειρίτης στην «Ωγυγία» Γ' τόμος:**

Ταύτην τοίνυν την ούτω κεκοσμημένην, και εις σύστημα πολιτικόν αρμοδιώτατα προσηρμοσμένην θρησκείαν, έλαβον οι Ρωμαίοι παρά των Ελλήνων, και αποκτήσαντες δύναμιν βίαιον, **υπέταξαν εις δουλείαν ουτιδανήν τους διδασκάλους των, δόλω και απιστία· ελεηλάτησαν και την Ελλάδαν, το ιερόν σχολείον της οικουμένης· ηνάγκασαν και τους Έλληνας, να λατρεύωσι και αυτόν τον Αντίνοον.**

(σελ. 32)

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε -όσο είναι εφικτό από την πλευρά μου- η παράθεση στοιχείων ως απάντηση σε όσα γράφονται από τους νεο-απολογητές και αφορούν την καταγωγή, τη γραφή, και την πραγματική ταυτότητα του Έλληνα. Ευελπιστώ αυτά να αποτελέσουν έναυσμα στον φιλόστορα αναγνώστη ώστε να τα διερευνήσει διεξοδικότερα και μέσα από περισσότερες πηγές. Στη συνέχεια θα μπω σε μια δεύτερη ενότητα που αφορά έναν άλλο πολιτισμικό παράγοντα· την θρησκεία και τις χριστιανικές διαστρεβλώσεις επ' αυτής.

Διομήδης